

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส9939 ๖๔๖
รับที่ : ๘10731/56 5 ก๖๖๖
วันที่ : 02 ส.ค. 56 เวลา : 14:45

ที่ รง ๐๕๐๑.๒/๗๒๖๗

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐

๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง การจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
(องค์การมหาชน)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๔.๑/๐๐๐๐๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖
๒. หนังสือกระทรวงแรงงาน ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๒๐๗/๓๒๐๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕
๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๑๕ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำชี้แจงประกอบการขอจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน)
๒. ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ
สภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) พ.ศ.

๑. เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. สำนักงาน ก.พ.ร. แจ้งว่าในการประชุม ก.พ.ร. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๖
เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ได้มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ
สภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นองค์การมหาชน ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ตามคำขอของ
กระทรวงแรงงาน ที่ขอให้สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ
สภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นองค์การมหาชน ดังรายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒.

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ในการจัดตั้งองค์การมหาชน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีหนังสือเวียนแจ้งขั้นตอนการจัดตั้ง
ให้ทุกส่วนราชการถือปฏิบัติ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๓. สรุปสาระสำคัญคือ กระทรวงที่ประสงค์จัดตั้งจะต้อง
จัดทำคำชี้แจงประกอบคำขอจัดตั้งส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อนำเสนอ ก.พ.ร. พิจารณาก่อนนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งกระทรวงแรงงานได้จัดทำคำชี้แจงประกอบคำขอจัดตั้งฯ พร้อมร่างพระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) พ.ศ.
ให้ ก.พ.ร. พิจารณาแล้ว ซึ่ง ก.พ.ร. มีมติเห็นชอบให้กระทรวงแรงงานจัดตั้งองค์การมหาชน และให้จัดส่งร่าง
พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชน พ.ศ. ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๓. ข้อเท็จจริง

กระทรวงแรงงานขอเรียนชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในการจัดตั้งองค์การมหาชน ภายใต้
กำกับดูแลของรัฐมนตรี ดังนี้

๓.๑ จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๔ ได้กำหนดว่า
“บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับหลักประกันความปลอดภัยและสวัสดิภาพในการทำงาน รวมทั้งหลักประกันในการ
/ดำรงชีพ ...

ดำรงชีพทั้งในระหว่างการทำงานและเมื่อพ้นภาวะการทำงาน” และจากนโยบายรัฐบาล (น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ที่ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงาน ได้กำหนดไว้ในข้อ ๔. นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต ข้อ ๔.๒.๒ ให้การคุ้มครองแรงงานตามกฎหมาย โดยให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยในการทำงานและสวัสดิการแรงงานและดูแลหลักประกันความมั่นคงในการทำงานแก่ผู้ใช้แรงงาน

๓.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ อนุมัติในหลักการและประกาศนโยบาย “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” เป็นระเบียบวาระแห่งชาติตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ และให้หน่วยงานทุกภาคส่วนถือเป็นแนวทางดำเนินการต่อไป โดยระเบียบวาระแห่งชาติดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อรณรงค์ให้เกิดความตระหนักและสร้างจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีในสถานที่ทำงานและสถานประกอบกิจการทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งเพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง และรวมถึงนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในงานความปลอดภัยในการทำงาน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยมีกรอบระยะเวลาดำเนินการจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๔

๓.๓ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นมา มีสาระสำคัญที่ทำให้เกิดภารกิจที่ต้องเร่งดำเนินการสร้างระบบเพื่อรองรับข้อกำหนดต่างๆ โดยเฉพาะมาตรา ๕๒ ที่กำหนดให้มีสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงแรงงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งพระราชบัญญัติความปลอดภัยฯ ดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้งานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในภาพรวมของประเทศดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ

๓.๔ จากสถานการณ์การประสบอันตรายจากการทำงานที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในปัจจุบันที่เป็นปัญหาสำคัญด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งทำให้เกิดความสูญเสียต่างๆ ทั้งต่อร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สิน อันส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยจะเห็นได้จากรายงานของสำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม พบว่าในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี ๒๕๔๕-๒๕๕๕ มีการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้างในแต่ละปีที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีจำนวนสูงอยู่เช่นเดิม ถึงแม้ว่าจะมีแนวโน้มลดลงก็ตาม โดยเมื่อพิจารณาจากปี ๒๕๕๕ พบว่า มีลูกจ้างที่ประสบอันตรายจากการทำงานรวมทุกกรณีเฉลี่ยวันละกว่า ๔๐๐ ราย หรือชั่วโมงละ ๑๗ ราย รวมทั้งหากพิจารณาจำนวนเงินที่จ่ายเป็นค่าทดแทนให้แก่ลูกจ้างที่ประสบอันตรายจากการทำงานในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา คือระหว่างปี ๒๕๔๕-๒๕๕๕ สำนักงานกองทุนเงินทดแทน ได้จ่ายเงินทดแทน เป็นจำนวนเฉลี่ยปีละมากกว่า ๑.๕๔ พันล้าน และมีใช้เฉพาะค่าทดแทนและค่ารักษาพยาบาลเท่านั้นที่ต้องสูญเสียไป แต่ยังมีผลกระทบอื่นๆ อีกในหลายๆ ด้านทั้งครอบครัวของผู้ประสบอันตราย สถานประกอบกิจการ และประเทศชาติ ทั้งนี้การประสบอันตรายจากการทำงานระหว่างประเทศได้ประมาณค่าความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน ทั้งทางตรงคือการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน และทางอ้อมคือสูญเสียโอกาส สูญเสียเวลา และมีมือแรงงาน คิดเป็น ๔% ของ GDP (Gross Domestic Product หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ) ของประเทศ ซึ่งจากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ประมาณค่าความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุและโรคจากการทำงานของประเทศไทยได้ไม่ต่ำกว่า ๓ แสนล้านบาท ทั้งนี้ การประสบอันตรายจากการทำงานดังกล่าว องค์กรภาครัฐทุกหน่วยงานได้ดำเนินการตามภารกิจหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงแรงงานโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีภารกิจสำคัญด้าน

/ความปลอดภัย ...

ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้ดำเนินการทั้งในด้านการดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยฯ และการส่งเสริมด้านความปลอดภัยฯ แต่ภายใต้ความจำกัดของบุคลากรที่มีจำนวนน้อยและมีความรู้เฉพาะทางหลากหลายสาขาไม่เพียงพอ เช่น ด้านวิทยาศาสตร์ (อาชีวอนามัยและความปลอดภัย กายภาพ เคมี พืชวิทยาอุตสาหกรรม) วิศวกรรม แพทย์ พยาบาล เป็นต้น และงบประมาณที่จำกัด ทำให้ไม่สามารถเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพในการดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ครอบคลุมทั่วประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๕ จากความต้องการของผู้ใช้แรงงาน ในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๕๕) ผ่านทางข้อเรียกร้องในวันแรงงานแห่งชาติ (๑ พฤษภาคม) ของทุกปี ผู้ใช้แรงงานจะเสนอข้อเรียกร้องที่ต้องการให้รัฐบาลดำเนินการเพื่อพัฒนางาน และจัดตั้งองค์กรต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาพรวมของผู้ใช้แรงงานของประเทศประจำปี สำหรับข้อเรียกร้องที่ผู้ใช้แรงงานเสนอให้มีการจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานขึ้นเป็นองค์กรอิสระเพื่อให้การส่งเสริมงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลคือ แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี ข้อเรียกร้องนี้จึงได้มีการเสนออย่างต่อเนื่องในหลายๆ ปี เช่น ในปี ๒๕๔๗ ปี ๒๕๔๙ ปี ๒๕๕๐ ปี ๒๕๕๕ และในปีปัจจุบันนี้ คือ ในปี ๒๕๕๖ ก็ได้เสนอข้อเรียกร้องในวันแรงงานแห่งชาติไว้ในข้อ ๖ คือ ให้รัฐบาลเร่งตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณให้กับสถาบันฯ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าถึงแม้ภาครัฐจะกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการคุ้มครองแรงงานตามกฎหมาย โดยให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยในการทำงานแก่ผู้ใช้แรงงาน หรือประกาศนโยบาย “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” เป็นระเบียบวาระแห่งชาติ หรือมีการออกพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อมารองรับการดำเนินการต่างๆ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือมีการกำหนดมาตรการป้องกันและการดำเนินการคุ้มครองด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อลดการประสบอันตรายจากการทำงานก็ตาม ก็ยังไม่สามารถผลักดันให้งานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุมความเสี่ยงอันตรายจากการทำงานที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ จึงเห็นควรให้มีการจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานขึ้น ในลักษณะขององค์การมหาชน ซึ่งจะมีคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากกว่าการดำเนินงานในรูปแบบของหน่วยงานราชการ ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการด้านเทคนิค วิชาการขั้นสูง และการบริหารจัดการงานความปลอดภัยในการทำงานที่ทันสมัย เป็นการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนางานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความก้าวหน้า และเป็นการสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนางานด้านความปลอดภัยในการทำงานของประเทศให้มีมาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างช่องทางในการเข้าถึงบริการในด้านความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานและผู้ประกอบการได้อย่างหลากหลายเพิ่มมากขึ้น

๔. ขอกฎหมาย

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๒ ให้มีสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

/ (๑) ส่งเสริม ...

(๑) ส่งเสริมและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๒) พัฒนาและสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๓) ดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของภาครัฐและเอกชน

(๔) จัดให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทั้งในด้านการพัฒนาบุคลากรและด้านวิชาการ

(๕) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในกฎหมาย

ให้กระทรวงแรงงานจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานโดยอยู่ภายใต้กำกับดูแลของรัฐมนตรีนี้อย่างนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๕. ข้อเสนอ

กระทรวงแรงงานขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) พ.ศ. รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจเอก

(เฉลิม อยู่บำรุง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

โทร. ๐ ๒๒๔๖ ๐๓๖๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๖ ๐๑๔๗